

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/15/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112219442
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Gandžala, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6112219442.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, za ktorú koná advokát a konateľ Mgr. Tomáš Kušník, proti odporkyni D. Q. (predtým N.), nar. XX. XX. XXXX, bytom S. XXX, XXX XX R., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Važecká 16, 080 05 Prešov, IČO: 42 176 778, právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie 102,27 Eur s príslušenstvom, na základe odvolania vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 14C/215/2012 - 131 zo dňa 08. 10. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým rozhodol o povinnosti navrhovateľa zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania vo výške 29,18 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu advokáta JUDr. Igora Šafranka, Advokátska kancelária ul. Sov. Hrdinov 163/66, číslo účtu: XXXXX-XXX/XXXX, VS: XXXXXXX (tretí výrok) m e n í tak, že navrhovateľ je p o v i n n ý nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy prvostupňového konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 58,37 Eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Igora Šafranka, advokáta, Advokátska kancelária so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66 Svidník, číslo účtu: XXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXX, vedený vo M., a. s., A., pobočka W., v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Navrhovateľ je p o v i n n ý nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 19,33 Eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Igora Šafranka, advokáta, Advokátska kancelária so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66 Svidník, číslo účtu: XXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXX, vedený vo M., a.s., A., pobočka W., v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom zo dňa 08. 10. 2013 zamietol návrh navrhovateľa v celom rozsahu (prvý výrok) s odôvodnením, že uznal námietku premlčania vznesenú vedľajším účastníkom, pričom uznanie dlhu a dohodu o splátkach uznaného dlhu vyhodnotil ako neplatný právny úkon. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej „O. s. p.“) tak, že navrhovateľovi, ktorý bol v konaní neúspešný náhradu trov konania nepriznal (druhý výrok) a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne, ktorý bol v konaní úspešný, priznal náhradu trov konania - trov právneho zastúpenia v prvostupňovom konaní (tretí výrok). Vedľajší účastník na strane odporkyne si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia za dva úkon právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie na súd - vyjadrenie k návrhu

na začatie konania), a to odmenu po 16,60 Eur a režijnú paušálnu náhradu po 7,63 Eur, spolu s daňou z pridanej hodnoty v celkovej výške 58,37 Eur. Uvedené trovy právneho zastúpenia prvostupňový súd priznal podľa § 150 ods. 1 O. s. p. len vo výške 29,18 Eur, predstavujúcej polovicu z celkovo uplatnených trov právneho zastúpenia, a to s odôvodnením, že právny zástupca robí opakované právne úkony vo veciach, ktoré sú na súd podávané ako hromadné žaloby proti spotrebiteľom.

Proti uvedenému rozhodnutiu, konkrétne proti jeho tretiemu výroku podal vedľajší účastník na strane odporkyne prostredníctvom právneho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie. Uviedol, že podľa jeho názoru nie sú dané podmienky pre aplikáciu § 150 ods. 1 O. s. p. Argumentácia okresného súdu je podľa jeho názoru nepresvedčivá a nespravodlivá s poukazom na to, že navrhovateľovi v konania, do ktorých z kapacitných dôvodov vedľajší účastník nie je schopný vstúpiť, náhradu trov konania nekráti. Okresný súd často navrhovateľovi priznáva aj odmenu za úkon právnej služby „písomné podanie protistrane - pokus o zmiere“, ktorý už roky nemá oporu v advokátskej tarife. Poukázal ďalej na súvisiacu rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov ako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a na súvisiace ustanovenia komunitárneho spotrebiteľského práva. Moderačné právo súdu znížiť trovy konania je podľa § 150 O. s. p. formulované ako právo súdu nie ako jeho povinnosť. Súd musí vo svojom rozhodnutí pri aplikácii citovaného ustanovenia náležite a presvedčivo odôvodniť, prečo tak postupoval, aby bolo rozhodnutie v tejto časti preskúmateľné a nemalo črty svojvôle. V spotrebiteľských veciach ustanovenia § 150 ods. 1 a 2 O. s. p. nie je možné aplikovať za predpokladu, že dodávateľ si uplatňoval nárok z neprijateľnej zmluvnej podmienky, nárok po použití nekalej obchodnej praktiky, prípadne nárok premlčaný a spotrebiteľ bol v konaní úspešný. Ďalej ešte poukázal na ustanovenie § 137 O. s. p., podľa ktorého trovy konania sú okrem iného náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát. Na základe uvedeného potom žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku zmenil a priznal mu náhradu trov celého konania, bez krátenia. Vedľajší účastník na strane odporkyne si uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka na strane odporkyne sa navrhovateľ vyjadril prostredníctvom právneho zástupcu. Poukázal na to, že vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Samotné združenie má členov, ktorí majú právnické vzdelanie a združenie má v zmysle § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. aj možnosť využívať určenú podporu ministerstva. Poukázal ďalej na dôvodovú správu k zákonu č. 384/2008 Z. z., ktorou bol novelizovaný Občiansky súdny poriadok v súvislosti s účasťou právnických osôb zriadených za účelom ochrany práv spotrebiteľa v občianskom súdnom konaní, na súvisiacu rozhodovaciu činnosť súdov v Slovenskej republike a na súvisiacu rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky. Združenie podľa názoru navrhovateľa nemá žiadnu vedomosť o prejednávanej príhode a len z označenia účastníkov konania usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec. Len na základe skutočnosti, že odporcom je spotrebiteľ, bez akýchkoľvek vedomostí o predmete a stave konania, je nemožné pripraviť sa na zastupovanie v tej ktorej veci a teda naplniť podstatu právneho úkonu - príprava a prevzatie právneho zastúpenia. Trovy vedľajšieho účastníka nie sú účelne vynaloženými trovami. Poukázal ďalej aj na súvisiacu rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov a Ústavného súdu Slovenskej republiky a ďalej na to, že okresný súd správne prihliadol na to, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania, a potom priznal náhradu trov konania v nižšej sume. Na základe uvedeného potom žiadal rozhodnutie okresného súdu v odvolaní napadnutej časti potvrdiť. Zároveň si navrhovateľ uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

Odporkyňa sa k odvolaniu vedľajšieho účastníka nevyjadrila.

Krajský súd ako súd odvolací podľa § 10 ods. 1 O. s. p., vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu v odvolaní napadnutej časti, t.j. vo výroku, ktorým súd rozhodol o trovách konania vedľajšieho účastníka podľa § 220 O. s. p. zmenil.

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy - Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXX uzavretej medzi právnym predchodcom navrhovateľa (v zastúpení obchodným zástupcom) a odporkyňou dňa 06. 03. 2004 podľa § Obchodného zákonníka a zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov. Pre správne rozhodnutie v tomto konaní je preto potrebné zodpovedať aj na otázky, či Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS so sídlom v Prešove (resp. vo všeobecnosti akýkoľvek subjekt, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa) je oprávnený vystupovať v konaní ako vedľajší účastník, a ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastupovaním môže vzniknúť právo na náhradu trov konania (resp. trov právneho zastúpenia). Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že zákonom č. 353/2014 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo k zmene ustanovenia § 93 ods. 3 O. s. p. a na to, aby vedľajší účastník, ktorým je právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, účinne vstúpil z vlastného podnetu do súdneho konania, musí doložiť aj súhlas hlavného účastníka, na strane ktorého chce v konaní vystupovať, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada. Uvedené ustanovenie však nadobudlo účinnosť 1. januára 2015 a nemožno ho aplikovať na vstup vedľajšieho účastníka do konania, ku ktorému došlo pred uvedeným termínom. Uvedenej skutočnosti preto bude zodpovedať aj nasledujúca časť odôvodnenia tohto rozhodnutia.

Podľa ustanovenia § 93 ods. 1 O. s. p., ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podľa ustanovenia § 93 ods. 2 O. s. p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie (ktoré bolo do Občianskeho súdneho poriadku zavedené s účinnosťou od 15. 10. 2008 zákonom č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok) dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa (podľa poznámky 10a uvedenej v tomto ustanovení) považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Keďže ustanovenie § 93 ods. 2 je z hľadiska systematického zaradenia vo vzťahu k ustanoveniu § 93 ods. 1 špeciálnym ustanovením, možno vyvodiť, že v tomto prípade sa nevyžaduje splnenie všeobecnej podmienky pre pripustenie vstupu do konania vyplývajúcej z ustanovenia § 93 ods. 1, ktorou je existencia právneho záujmu na výsledku konania.

Podľa ustanovenia § 93 ods. 4 O. s. p., v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Z citovaných ustanovení jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (resp. akýkoľvek subjekt, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa) má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa), pričom nemusí preukazovať „právny záujem na jeho výsledku“, pretože (ako už bolo uvedené vyššie) možnosť, aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa) mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v ustanovení § 93 ods. 2 O. s. p. Keďže ustanovenie § 93 ods. 4 O. s. p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O. s. p.

bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

V predmetnom prípade sa navrhovateľ domáhal voči odporkyňi zaplata sumy 102,27 Eur s príslušenstvom. Vedľajší účastník vstúpil do konania na stranu odporkyne oznámením o svojom vstupe doručeným okresnému súdu dňa 21. 09. 2012 a k žalobe sa vyjadril podaním zo dňa 04. 01. 2013, doručeným okresnému súdu 08. 02. 2013. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania okresný súd postupoval podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Prvostupňový súd rozsudkom zo dňa 08. 10. 2013 návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol, navrhovateľ bol teda v konaní v celom rozsahu neúspešný, úspešná v celom rozsahu bola odporkyňa a vedľajší účastník vystupujúci na jej strane. Odporkyňa si náhradu trov konania neuplatnila a ani jej žiadne trovy konania nevznikli, pretože v priebehu celého konania na prvostupňovom súde bola nečinná. Vedľajší účastník na strane odporkyne vo vyjadrení k žalobe vzniesol námietku premlčania voči navrhovateľom uplatňovanému nároku, ktorú prvostupňový súd akceptoval a taktiež namietal aj neplatnosť Dohody o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach. Odporkyňa bola teda procesne úspešná v dôsledku aktivity vedľajšieho účastníka, z obsahu vyjadrenia ktorého vyplýva, že mal prehľad o prejednávanej veci. Z uvedeného dôvodu preto potom považuje odvolací súd trovy prvostupňového konania - trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka za účelné, na základe čoho rozhodnutie prvostupňového súdu zmenil tak, že priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov prvostupňového konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia v prvostupňovom konaní, a to odmenu za dva úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastupovania a vyjadrenie vo veci samej po 16,60 Eur podľa § 10 ods. 1,2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“) a režijnú paušálnu náhradu vo výške 7,63 Eur (úkon realizovaný v roku 2012) a 7,81 Eur (úkon realizovaný v roku 2013) podľa § 16 ods. 3 uvedenej vyhlášky, zvýšené o daň z pridanej hodnoty vo výške 20% podľa 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., spolu vo výške 58,37 Eur.

Odvolaním nenapadnuté výroky rozsudku okresného súdu zostali nedotknuté (§ 206 ods. 3 O. s. p.).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. Odporkyňa a vedľajší účastník vystupujúci na jej strane boli v odvolacom konaní úspešní, preto im v zmysle uvedeného ustanovenia patrí náhrada trov odvolacieho konania. Odporkyňa si však náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila a ani jej žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto odvolací súd rozhodol, že jej ich náhradu nepriznáva. Vedľajší účastník na strane odporkyne si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby - podanie odvolania, ktoré sa netýka veci samej. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne preto potom odvolací súd priznal náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní vo výške 19,33 Eur, pozostávajúcu z odmeny vo výške 8,30 Eur (podľa § 10 ods. 1,2 a 13a ods. 2 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z.) a režijnej paušálnej náhrady vo výške 7,81 Eur (podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.), zvýšené o daň z pridanej hodnoty vo výške 20 % (§ 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.